

Jutro w Magazynie

- „Piekło zaczęło się od nieba...” To tytuł reportażu Waldemara Cwielki
- Rozmowa z posłanką Ireną Chojnącką o obywatelstwie polskim
- Wakacyjny rekonesans Konrada Remelskiego
- Zbrodnia nad jeziorem Narocz — kolejny odcinek cyklu Tadeusza Gasztolda dotyczący zbrodni NKWD
- Truso, legendarny port na Bałtyku
- Malarstwo z Flensburga w Muzeum Pomorza Środkowego
- Dorobek konkursu im. M. Borzymowskiego
- Ponadto: ciekawostki
- Celitony, krzyżówka, program TV

W KRAJU

Na radziecki rynek

Po sześciu tygodniach badań powstał raport misji Banku Światowego i EWG na temat kierunków rozwoju naszego rolnictwa. Eksperti doradzają też by otworzyć się na radziecki rynek, który potrzebuje nawozów, maszyn i ciągników. Warto dodać, że do handlu z republikami nadbałtyckimi przyspieszają się obecnie Zakłady Mechaniczne „Ursus”.

PANAM tańszy niż LOT

Amerkańskie Towarzystwo Lotnicze PANAM zwróciło się do Głównego Inspektora Lotnictwa Cywilnego o wyrażenie zgody na znaczną obniżkę cen biletów z Warszawy i Krakowa do Nowego Yorku i Chicago.

Piesza pielgrzymka

1800 wiernych rozpoczęło wczoraj pieszą pielgrzymkę do Częstochowy. Wyruszyli oni ze Swinoujścia, Łobezia, Gryficy i Kamienia Pomorskiego. Do celu mają ponad 600 km.

W Koninie odwołano pogotowie strajkowe

Zakładowa Komisja „Solidarności” działająca w Kopalni Węgla Brunatnego w Koninie odwołała trwające od paru dni pogotowie strajkowe. Podpisano porozumienie, w którym przewidziano nowy taryfikator plac oraz działania osłonowe dla najmniej zarabiających. (e)

NA ŚWIECIE

USA przeciwnie redukcji

Na pytanie przewodniczącego podkomisji Kongresu ds. europejskich: Czy to prawda, że rząd USA sprzeciwia się redukcji polskiego zadłużenia z-ca sekretarza stanu odpowiedział: Tak jesteśmy przeciwko jakiegokolwiek redukcji polskiego długu.

Pomoc nadejdzie od EWG

Włoski premier G. Andreotti, który w tym półroczu przewodniczy EWG przybył do Moskwy, aby zorientować się w potrzebach radzieckiej gospodarki. Na ostatnim szczycie przywódców najbogatszych krajów świata podjęto decyzję, że wszelką pomoc finansową, gospodarczą i techniczną Zachodu dla ZSRR ma nadchodzić za pośrednictwem Wspólnego Rynku.

Porwali trawler

Łowięcy na somalijskich wodach przybrzeżnych radziecki trawler rybacki z 27-osobową załogą został wczoraj porwany przez partyzantów Somalijskiego Ruchu Narodowego, prowadzącego walkę z rządem M. Siad Barre.

Kuwejt ustępuje

Rząd Kuwejtu ustąpił przed żądaniami Iraku i zobowiązał się do nieprzekraczania dziennego wydobycia ropy naftowej ponad pułap 1,5 mln baryłek dziennie, ustalonego przez OPEC. Irak ze swej strony zobowiązał się do wycofania wojsk z rejonu granicy. (s)

„Astra” już na Gwiazdkę?

„Kabel” z satelity dla Koszalina

Na początek osiedle „Bukowa”

(Inf. wł.) Przed kilkunastoma tygodniami na naszych łamach pisaliśmy o koncepcji stworzenia prawdziwie profesjonalnej, satelitarnej telewizji kablowej. Przypomnijmy, że tego zadania podjęła się jako jedna z pierwszych w Polsce Dyrekcja Wojewódzka Przedsiębiorstwa Polska Poczta Telegraf i Telefon w Koszalinie wspólnie z zachodnioniemiecką firmą Pro Kummunikation Osnabrück. Obiecaliśmy Czytelnikom, że do tematu będziemy wracać, wraz z kolejnymi etapami realizacji tej bardzo frapującej koncepcji. Kilku tygodniowa „cisza” na naszych łamach nie oznacza bynajmniej, że sprawa upadła. Wręcz przeciwnie, od końca kwietnia działano sporo i tym samym droga do koszalińskiej telewizji kablowej mocno się skróciła.

Przed wszystkim gotowy jest już projekt techniczny doprowadzenia kabla do pierwszego osiedla w dzielnicy „Północ”. Jako pierwsi na satelitarną telewizję kablową mogą liczyć mieszkańcy ulic na osiedlu „Bukowa” (między ulicami Kołłątaja i Langego).

O wyborze tej części miasta zdecydowały względy czysto techniczne. W sumie w pierwszym etapie „kabel z satelity” można będzie podłączyć do 2151 mieszkań.

Równolegle z opracowywaniem dokumentacji technicznej rozwiązywane

są również problemy finansowo-prawne. Aby współpraca między Dyrekcją Wojewódzką PPTiT a PKO z RFN, na zasadach jointe venture, została prawnie usankcjonowana międzynarodową spółką, konieczna jest jeszcze pozytywna opinia Agencji do Spraw Inwestycji Zagranicznych w Polsce. Jest nadzieja, że taki oficjalny dokument zostanie wydany jeszcze przed końcem sierpnia. Następny rok to już tylko rejestracja w sądzie i można zabierać się do konkretnej pracy...

(dokończenie na str. 2)

Spotkania z A. Kaszpirowskim

W Koszalinie i Słupsku po dwa razy

(Inf. wł.) Udało się! Anatolij Kaszpirowski spotka się z pacjentami w Słupsku i Koszalinie dwukrotnie. Dodatkowe seanse będą szansą dla tych wszystkich, którzy odeszli od kas z niczym lub za późno dowiedzieli się o przyjeździe doktora Kaszpirowskiego na Pomorze Środkowe. A że jest ta-

kich chorych bardzo wielu, świadczą ciągłe telefony do punktów sprzedaży biletów, jak również do redakcji „Głosu Pomorza”.

Informujemy Państwa, że wizyty sławnego psychoterapeuty w Słupsku i Koszalinie zawdzięczamy Grzegorzowi Furgo, dyrektorowi gdańskiej Agencji Artystycznej „Kontrakt”. Dziękujemy naszym Czytelnikom za dostarczone wyniki badań, dokumentujące korzystne zmiany w organizmie po oglądaniu teleseansów. Obiecujemy je, jak też listy przekazać głównemu „sprawcy” tych zmian, w wielu przypadkach rewelacyjnych.

(dokończenie na str. 2)

Uchodźcy wracają

Zapowiedź ogłoszenia 1 sierpnia rozejmu w 12-letniej wojnie domowej w Afganistanie spowodowała, że coraz więcej uchodźców afgańskich postanawia wracać do kraju. W oczekiwaniu na masową repatriację, w oddziałach Wysokiego Komisarzatu ONZ do Spraw Uchodźców podjęto działania, aby przygotować niezbędne środki transportowe i zapewnić mieszkania po powrocie do kraju. Jak się ocenia, w czasie wojny domowej i radzieckiej interwencji, Afganistan opuściło blisko 4 miliony osób, do czego dochodzi prawie milion narodzonych na obczyźnie dzieci. Tak więc, co czwarty obecnie Afgańczyk przebywa za granicą. (s)

Fot. Kazimierz Ratajczyk

W Pałacu Młynarzy w Koszalinie znajduje się pracownia konserwacji zabytków. W ciągu roku wykonuje się tu dziesiątki ekspertyz, zdjęć zabytków, które później zdobiją sale muzealne w Darłowie, Kołobrzegu, Szczecinku. Z usług koszalińskich konserwatorów korzystają także osoby prywatne. (kar)

Na zdjęciach: Zbigniew Drywa przy konserwacji obrazu olejnego oraz popiersia.

Splonęli w hotelu

W miejscowości Szapura, 45 kilometrów od stolicy Libanu doszło do tragedii. Przejeżdżająca ulicą ciężarówka-cysterna wpadła w poślizg i uderzyła w drzwi znajdującego się opodal hotelu. Budynek błyskawicznie stanął w płomieniach. Wielu śpiących gości nie zdążyło opuścić hotelu i poniosło śmierć. Agencja podaje różną liczbę ofiar, od 25 do 45 osób. (s)

Bony dla żniwiarzy

Informowaliśmy w tych dniach, że w niektórych regionach Rosji dochodzi do strajków pracowników rolnictwa z powodu braku podstawowych środków spożywczych oraz papierosów. Wczoraj prezydent Federacji Rosyjskiej Borys Jelcyń podjął decyzję o wydaniu osobom uczestniczącym w żniwach oraz transportującym płody rolne specjalnych bonów, uprawniających do zakupu deficytowych towarów.

Podjęto także szereg decyzji, które mają stymulować rozwój rolnictwa. Rolnicy będą mogli m. in. sprzedać na wolnym rynku wszystkie nadwyżki zakontraktowanych zbóż.

W prasie radzieckiej jednak sporo informacji o marnotrawstwie tegorocznych plonów. W wielu rejonach ZSRR, głównie z braku dostaw paliwa na czas, sypie się zboże nie zebrane na czas. A w czwartek

USA podjęły decyzję o nieudzielaniu kredytów na dodatkowe zakupy zboża przez ZSRR na rynku amerykańskim. (s)

Po korzystnych cenach

- cukier, ryż, napoje
- papa, klej, farba emulsyjna
- papier toaletowy oraz inne artykuły kupisz „ANNA” Koszalin, Mieszka I 29, tel. 271-56 K-2637-0

Nikt nie potrzebuje makulatury i złomu?

(Inf. wł.) Przez wiele lat namawiano nas usilnie do gromadzenia tzw. surowców wtórnych. Kto w swoim ciasnym mieszkaniu, zamiast wyrzucić, zbierał przeczytane gazety i wszelkie zbędne papiery, w punkcie skupu makulatury dostawał nieosiągalny gdzie indziej papier toaletowy albo pieniądze wraz z talonami uprawniającymi do zakupu deficy-

wych towarów. Powstało wtedy sporo sklepów sprzedających wyłącznie na takie talony. Za nie można było kupić artykuły niedostępne w innych placówkach handlowych, m. in. skarpetki, rajstopy, watę, dywany, sprzęt gospodarstwa domowego, firany itd. Dzisiaj, kiedy towary te można nabyć, jeśli się tylko ma odpowiednią ilość pieniędzy, prawie wszędzie, także na

ulicy, talony za surowce wtórne nie są już nikomu potrzebne. Społeczeństwo nawiązało jednak do zbierania makulatury. Co z tego, skoro coraz więcej punktów skupu nie chce jej przyjmować. Dlaczego?

Zdaniem prezesa Gminnej Spółdzielni w Karlinie Jana Maciążka dzieje się tak dlatego, iż potem nie ma się jej jak pozbyć.

(dokończenie na str. 2)

Anglicy pomogą oczyścić Słupię

(Inf. wł.) Od trzech lat Słupsk utrzymuje bliskie kontakty z angielskim miastem Carlisle. Współpraca ta, polegająca początkowo na wymianie doświadczeń, szybko zamieniła się w konkretną pomoc strony angielskiej dla Słupska — głównie zaś w rozwiązywaniu problemów ekologicznych.

Od 19 bm. w Słupsku przebywała grupa robocza z Carlisle w osobach: Richard Speirs — asystent kierownika wydziału ochrony środowiska, Duncan Fon — asystent kierownika do spraw technicznych oraz Ian Maynard — asystent inżyniera.

Wczoraj, 26 bm. goście z Carlisle opuścili Słupsk. Na konferencji prasowej, zorganizowanej w słupskim ratuszu, poinformowali dziennikarzy o przyznaniu Słupskowi 90 tysięcy

funtów na cele związane z ochroną środowiska tego miasta.

Jak zapewnili, pierwsze 30 tysięcy funtów Słupsk otrzyma jeszcze w tym roku. Natomiast pozostałe 60 tys. funtów — w najbliższych dwóch latach. Delegacja z Carlisle interesowała się głównie stanem zanieczyszczenia rzeki Słupi. Podczas swojego pobytu

angielscy eksperci pobrali kilka próbek wody z tej rzeki (z kilku miejsc), badając głównie stan zakwaszenia oraz zanieczyszczenia chemicznego i organicznego. Zbadano również temperaturę wody Słupi, co ma znaczenie w procesach samooczyszczania.

(dokończenie na str. 2)

Za kilka dni — w amfiteatrze

„Wileńszczyzna” przyjeżdża do Koszalina

(Inf. wł.). Powstałe przed rokiem Towarzystwo Miłośników Wilna i Byłych Kresów Wschodnich działa energicznie. Już w parę miesięcy po rozpoczęciu pracy na zaproszenie członków Towarzystwa na wakacje przyjechało do Koszalina prawie 150 dzieci z Wileńszczyzny. Gościły je koszalińskie rodziny. Także teraz mamy gości z tamtych okolic: 30 osób z Sużan, 12

— z Trok i 13 z samego Wilna. A za parę dni przyjedzie do Koszalina Polski Zespół Ludowy Pieśni i Tańca „WILEŃSZCZYŻNA”, który 5 sierpnia wystąpi w amfiteatrze. Następnie da trzy koncerty w Warszawie.

1 maja 1981 — tego dnia „Wileńszczyzna” dała pierwszy koncert i tę datę uznaje się za narodziny zespołu.

(dokończenie na str. 2)

Z kalendarza

Trzeba śmiać się nie czekając na szczęście, bo możemy umrzeć nie uśmiechnąwszy się ani razu. (L. de La Bruyere)

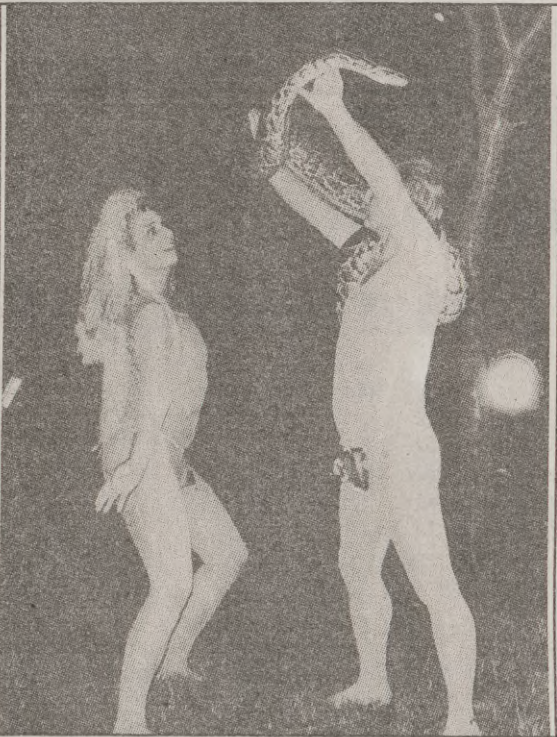
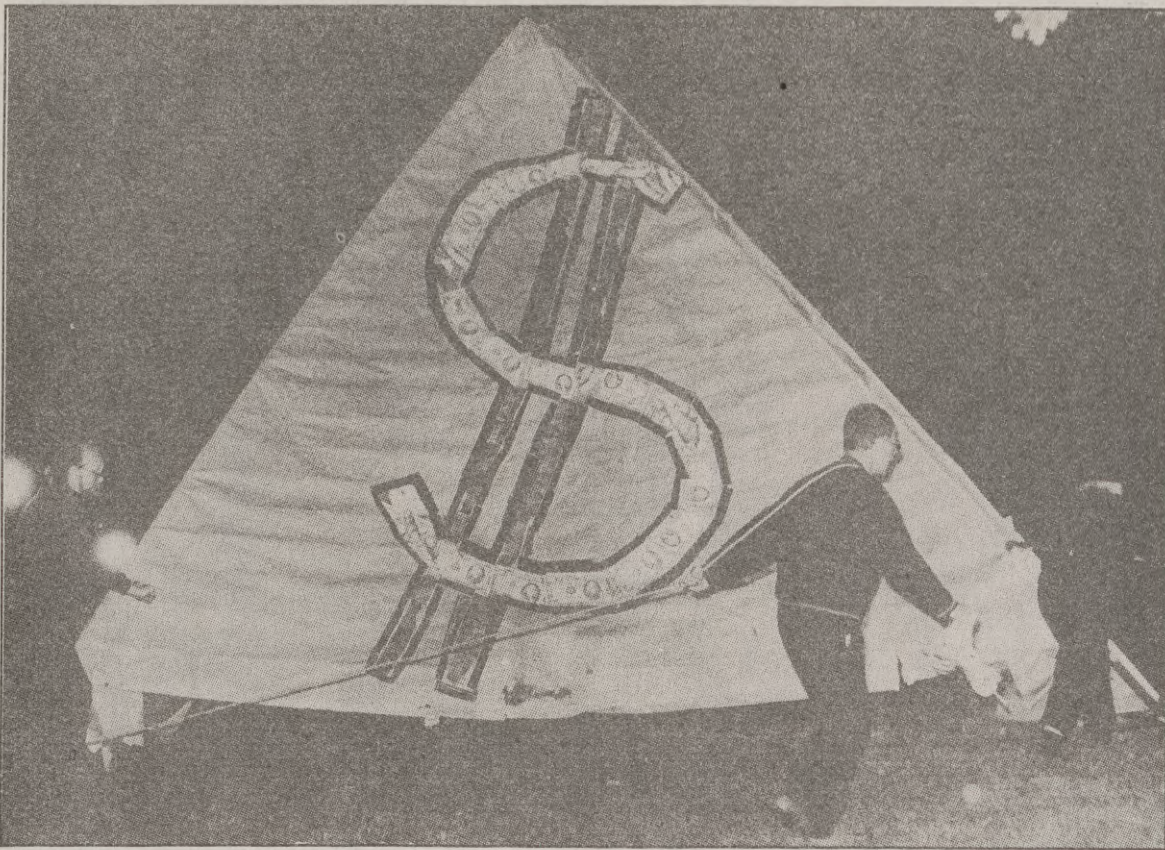
Imieniny — Julii, Natalii
Sobota — Innocentego, Marceli
Niedziela — Marty, Olafa
Wschód słońca o 4.56, zachód 21.00

Nareszcie ciepło i słonecznie. Przewidywana jest temperatura w ciągu dnia do 23 stopni, w nocy 13 stopni, wiatr słaby z kierunków północnych, zachmurzenie małe.

W programie II o godz. 17.00 kolejny odcinek filmu z serii „Alternatywy 4” pt. „Profesjonalisci”. W programie I o godz. 20.05 kino muzyczne L. Kydryńskiego — amerykański musical „Chatka w niebie”.

Przyjechali z różnych stron świata. Mają różny kolor skóry. Mówią różnymi językami. Liczą po 17 i po 54 lata. To nie przeszkodziło, by po dwóch tygodniach połączyć odmienne doświadczenia, indywidualne uczucia w jedno wspólne przesłanie: pamiętaj, że to najcenniejsze, co naturalne. Pod artystycznym kierunkiem Antoniego Franczaka nadali swemu przesłaniu wymiar wielkiego widowiska. Pokazali to w plenerze nad Słupią do muzyki Aleksandra Glinkowskiego, w scenografii Andrzeja Szczepłockiego, z efektami świetlnymi i dźwiękowymi, dozowanymi

Pamiętaj, że...

przez Tadeusza Baliaka i Andrzeja Wiatra. Grały nadmoriany i równie olbrzymie elementy przedstawiające świat człowieka zagrożony przez cywilizację. Pokazali historię ludzkiego od Ewy i węża w raju. Sięgając do źródeł biblijnych, wyeksponowali piramidę — symbol myśli, rezultat konstruowania rzeczywistości, organizowania, a może mani-

pulowania ludzi. Aktorami w widowisku „Memento” byli wszyscy goście z zagranicy zaproszeni do słupskiego Ośrodka WDK „Rondo” przez Międzynarodową Organizację Teatrów Amatorskich IATA w Kopenhagie oraz grupa „rondowców”. Przygotowali ich do występu pochodzący z wysp Seszele w Afryce, stale mieszkający w Norwegii, a wykładający w praskiej Akademii Sztuki — Cliff Monstache, który mówi, że być naturalnym to być człowiekiem.

MIROSLAWA MIRECKA
Zdjęcia: Jan Maziejuk

METROLOGIA

W każdym cywilizacyjnie rozwiniętym państwie działa państwowa służba miar. W Polsce nazywa się ona Polskim Komitetem Normalizacji, Miar i Jakości. W pracach tej służby szczególną rolę odgrywają etalony, czyli wzorce miar najwyższej dokładności oraz tzw. wzorce fizyczne i chemiczne własności substancji i materiałów, zwane w skrócie — wzorcami materiałów. Stanowią one wspólnie z etalonami podstawę oceny jakości wyrobów i usług. Dokładność etalonów i wzorców, a także ich zakresy pomiarowe ustalane są w zaleceniach międzynarodowych organizacji metrologicznych. W sytuacji, gdy Polska przynależy do konwencji metrycznej, obowiązkiem naszej państwowej służby miar jest przestrze-

ganie zaleceń międzynarodowych i okresowe sprawdzanie naszych krajowych etalonów z etalonami krajów przodujących bądź etalonami międzynarodowymi, co jest niezbędne dla zachowania jednolitości miar w skali światowej.

Z uwagi na konieczność stałego unowocześniania metod produkcji, jak też biorąc pod uwagę wymagania jakościowe stawiane produktom finalnym, obserwuje się dziś na świecie intensywny rozwój wszelkiego typu wzorców. Liczba wzorców poświadczonych wynosi już około 5 tysięcy typów, a liczba wzorców w ogóle wzrosła do około 15 tysięcy typów.

Zagadnieniami metrologii zajmują się 12 organizacji międzynarodowych i unii naukowych: ISO, IFC, IUPAC, IUPAP, WHO, UNESCO, BIFM, OIML, FAO, WMO.

W Polsce mamy obecnie około 800 typów wzorców. Są to głównie wzorce anali-

tyczne dla metalurgii żelaza, stali i metali nieżelaznych, wzorce własności fizycznych do sprawdzania metod i aparatury pomiarowej, wzorce źródła promieniowania, czystości pestycydów, powłok ochronnych, nieliczne wzorce geologiczne...

Użytkownikami wzorców jest w kraju kilkaset zakładów przemysłowych i naukowych. Prace nad ich rozwojem koordynuje powołany przez PKN MiJ Centralny Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Wzorców Materiałów „WZORMAT” z siedzibą w Warszawie i oddziałem w Łodzi.

W związku z kryzysem gospodarczym w chwili obecnej spada zapotrzebowanie na wzorce i zmniejsza się ich produkcja. Jednak z chwilą osiągnięcia stabilizacji, a po-

Samochodowy wróg numer jeden

Proces zamiany samochodu w sprawiającą tylko kłopoty kupkę rdzy sięga często aż... fabryki. Choć lakier nowego samochodu łni, zaczyna się już pod nim zamiana metalu w słabe, bezwartościowe tlenki żelaza. W samochodach niektórych wytwórci już po roku można znaleźć pierwsze miejsca nie dość starannie osłonięte i w związku z tym zaatakowane przez rdzę. Bąble, brązowe zaplamienia i gwiazdki są tego widowymi objawami. Czynniki wywołujące korozję są doskonale znane. To typowy proces elektrochemiczny wywołany różnicami w składzie chemicznym materiałów użytych do budowy pojazdu. Dwa różne kawałki metalu to niemal wszystko, co jest potrzebne do budowy ognia elektrycznego. Wystarczy zalać połączone płytki odrobiną elektrolitu (w praktyce nawet niezbyt czystą wodą), by pomiędzy nimi zaczął płynąć prąd, a na ich powierzchniach rozpoczęły się reakcje chemiczne. Prąd płynie aż do momentu całkowitego rozpuszczenia się jednej z elektrod lub utraty elektrolitu.

KONSTRUKCJA współczesnych samochodów czyni z nich, choć mimo chodem, ognia niemal doskonale. Zbudowane z wielu różnych metali, aluminium, miedzi, magnezu i różnych gatunków stali są zalewane elektrolitem, jakiego dostarczają deszcze i śniegi. Nie na wszystkie samochody korozja działa w taki sam sposób. Ewentualnym są pojazdy sprzed lat, samochody-weterany z okresu międzywojennego czy nawet z początku wieku. Niewątpliwie muzealnym egzemplarzom ich właściciele poświęcają znacznie więcej uwagi, przechowują je pod dachem i nie narażają ich na szkodliwe wpływy atmosferyczne. To jednak nie wszystko. Wszak wiele z tych historycznych samochodów, zanim jeszcze stały się eksponatami w muzeach czy rekwizytami filmowymi, przez kilkanaście lat eksploatowano w sposób nie bardziej staranny, niż czynimy to dziś z ich następcami. Niska trwałość współczesnych samochodów jest raczej ceną postępu, jest wbudowana we współczesną technologię produkcji.

Nastąpiła epoka samochodów o nadwoziach samonośnych, lepszych i mniej pracochłonnych od tradycyjnych. Zamiast płaskiej ramy do przenoszenia obciążenia służy w nich całe nadwozie. Pojawili się w nim jednak nie znane wcześniej elementy — profile zamknięte. Nadwozie zaczęło pracować i — zwłaszcza w lepszych pojazdach — ujawniła się tendencja do ich deformowania się na nierównościach. Objawia się to w prosty sposób: trudnościami z otwieraniem i zamykaniem drzwi, gdy jedno z kół znajdzie się wyżej niż pozostałe...

Zamknięte przestrzenie usztywniły, do których nie ma dostępu z zewnątrz, metody łączenia blaszanych elementów za pomocą zgrzewania punktowego i mniejsza czynność samochodu — to komplet czynników, które powodują, że korozja stała się teraz szczególnie groź-

na. Nadwozie samochodu stało się śro-

Ochrona pojazdów przed korozją

dowskiem niezwykle sprzyjającym utrzymywaniu wilgotności i rozwojowi rdzy. Liczne łączenia blach, niemal niewidoczne, ale przepuszczające wodę szczeliny pomiędzy spoinami — wszystko to powoduje, że ognia galwaniczne rodzą się w nadwoziu szybko, a zanikają powoli. W czasie odkształcania się nadwozia jego elementy niemal niedostrzegalnie przesuwają się względem siebie, a tego nie wytrzymują najlepsze nawet powłoki.

Współczesne metody projektowania wspomaganego komputerami umożliwiają optymalny dobór wielkości i grubości elementów. Segmenty nadwozia są dzięki temu takie, jakich rzeczywiście potrzeba. Równocześnie nowe możliwości wymagają, jak się okazuje — niezbyt bezpieczne — ambicje budowania samochodów coraz lepszych kosztem grubości stosowanych blach. To prawda, że nadwozia tradycyjnie projektowanych samochodów miały wiele miejsc za solidnych, lecz ich likwidacja zwiększyła jeszcze wrażliwość samochodów na korozję. Optymalnie dobrana część nowego samochodu, po nieznacznym tylko osłabieniu przez rdzę, może się bowiem szybko okazać zbyt słaba. Walka z korozją przestała więc być problemem jedynie estetycznym. Od znalezienia pomysłów rozwiązań zależy dalszy postęp.

Inżynieria genetyczna

A świecie produkowanych i stosowanych jest zaledwie 10 leków powstałych dzięki inżynierii genetycznej. Na ogromnym rynku farmaceutycznym jest więc ich niewiele. Ale specjaliści wróżą tego typu specyfikom ogromną karierę. Już dziś bowiem prowadzone są badania nad prawie dwustu pięćdziesięcioma rodzajami bioleków, z czego ponad 50 wkracza w fazę badań klinicznych. Wiadomo, że od tego momentu musi upłynąć kilka lat, nim specyfiki te pojawią się w aptekach, ale ilość i tempo prac badawczych napawają optymizmem.

Inżynieria genetyczna ma dwa oblicza — twierdzi dr Dieter Brauer z zachodnoniemieckiej firmy farmaceutycznej Hoechst AG. Dzięki niej

można otrzymać niszczycielską broń (np. w postaci agresywnych drobno-ustrojów), ale można również ochro-

Bioleki

nić człowieka, produkując nowoczesne leki. Nie bez znaczenia jest to, iż bioleki są bezpieczniejsze dla organizmu, skuteczniejsze od tradycyjnych i mogą mieć wręcz nieograniczone zastosowanie. Przy wykorzystaniu inżynierii genetycznej uzyskano już między innymi insulinę, interferon oraz szczepionkę przeciwko wirusowemu zapaleniu wątroby typu B.

Dr Dieter Brauer sugeruje, że biotechnologiczne leki są znacznie bardziej bezpieczne niż tradycyjne. Tezę tę argumentuje tym, iż wywołują one

Różnice między jakością pracy poszczególnych producentów są ogromne, a i wśród samochodów renomowanych wytwórców zdarzają się nieudane egzemplarze. Według badań prowadzonych w RFN, po sześciu latach w co trzecim samochodzie pewnie nie ujawnionej z nazwy marki korozja uszkodziła już części decydujące o trwałości konstrukcji. Średniej klasy samochody dochodziły do tego stanu po dziesięciu latach rdza eliminowała z eksploatacji co dziesiąte nadwozie. Prawdziwą więc poprawę przynieść może tylko zwalczanie korozji w zarodku, zastosowanie blach, które same są odporne na ataki rdzy.

Doskonałe rezultaty daje na przykład pokrycie stali cynkiem, metalem odpornym na wpływy zewnętrzne. Zalety cynku nie polegają tylko na jego odporności, lecz przede wszystkim na ochronnym działaniu na stal. Żelazo, główny składnik stali, jest bowiem bardziej od cynku szlachetne i to cynk utlenia się i rozpuszcza. Dzięki pasywacji powierzchni czyni to niezwykle powoli. W „porsche 924” częściowo pokrywanie cynkiem elementów nośnych rozpoczęło w 1975 roku, a od 1979 zabezpieczano nim już całe nadwozie. Samochód ten ma jednak wspólnego z codziennością szos. Po dziesięciu latach jazdy przetrwał tylko co trzydziesty „porsche 924” — wynik trzykrotnie lepszy niż u samochodów najlepiej chronionych przed rdzą w sposób konwencjonalny.

Od kilku lat nadwozia z blach, choćby częściowo cynkowane, zaczęły się upowszechniać. Dlaczego jednak przeżyły motoryzacyjni tak powoli wprowadza blachy cynkowane? Wprowadzanie nowej metody zabezpieczania antykorozyjnego wymaga właściwie zaprojektowania samochodu od początku. Elementy samochodu to nie płaska blacha do krycia dachów. Jej formowanie i montowanie wymaga nie tylko cięcia, lecz także tłoczenia, często bardzo głębokiego, łączenia przez zgrzewanie i spawanie. Wiele tych operacji niszczy cynkową powłokę, trzeba więc z nich zrezygnować. Zmienia się nawet forma zewnętrzna stylizacji pojazdów. Trzeba precyzyjnie tłoczyć platy nadwozia, a zewnętrznym elementom nadawać bardziej łagodną niż do tej pory krzywizny. Zmienić trzeba niemal wszystko, łącznie z urządzeniami do transportu elementów. A drobiazgi — rysy i zadrapania choćby, o jakie w transporcie nie trudno, mogą zniwiecy korzyści.

Według nieoficjalnych zapowiedzi, nadwozie z cynkowanych blach będzie miał nowy samochód z Bielska. Czy poprawi to opinie o wyrobach FSM? W znacznym stopniu będzie to zależało od jakości pracy nowohuckiego kombinatu, producenta blach karoseryjnych. Imię nowego patrona zobowiązuje — wszak największym osiągnięciem Tadeusza Sędzimiry było właśnie opracowanie pierwszej skutecznej technologii przemysłowego cynkowania stali — ale czy wystarczy, aby poprawić jakość wyrobów hutniczego kolosa?

ZBIGNIEW SOBIK

mniej skutków ubocznych, nie są bowiem wytwarzane z surowców mogących zawierać chorobotwórcze zanieczyszczenia. Bioleki są (lub przy masowej produkcji — będą) również tańsze od tradycyjnych specyfików. Wiele z nich będzie można wyprodukować w dowolnych ilościach. Niektóre leki będzie można otrzymać tylko przy wykorzystaniu inżynierii genetycznej (skąd taka duża uwaga przywiązywana jest do prac badawczych), która z kolei umożliwi wytworzenie zupełnie nowej generacji środków farmakologicznych.

Badacze uwypuklają jeszcze jedną zaletę bioleków. Otóż produkcja ich powinna być mniej szkodliwa dla środowiska niż produkcja metodami tradycyjnymi. I choć jest to jedynie efekt dodatkowy — to jakże ważny w dzisiejszym świecie:

MARIA MICHALSKA

Jakość wyrobów i usług

tem — postępu zaistnieje konieczność podniesienia jakości wyrobów. Mając na uwadze trendy światowe, fachowcy przewidują, że w początkach przyszłego wieku z wzorców korzystać będzie musiała w Polsce mniej więcej jedna trzecia większych zakładów przemysłowych i połowa instytucji badawczych. Powstaną też, zdaniem specjalistów, całe branże użytkowników wzorców w przemyśle, m.in. w energetyce, petrochemii, farmacji i przemyśle elektromaszynowym, rozwiną się też nowe dziedziny zastosowań pozaprzemysłowych — zwłaszcza w służbie zdrowia, ochronie środowiska naturalnego, bezpieczeństwa pracy i w rolnictwie. Przewartościowaniu ulegną ponadto za-

stosowania wzorców. Wyszunę się na czoło: kontrola jakości i kontrola sterowania procesami produkcyjnymi, a także badania stosowane. Wymaga to już dziś wzmożonej pracy instytucji badawczych w kraju i ich współdziałania z zagranicą w zakresie przygotowania wzorców analitycznych; wzorców substancji ultraczystych; wzorców własności fizycznych i własności technicznych określonych materiałów, m.in. paliw ciekłych, kryształów, detektorów, filtrów, gazów specyficznego przeznaczenia, materiałów dla elektroniki, polimerów, kaučuku, wzorców dla ochrony środowiska; ochrony zdrowia i dla rolnictwa. Niezbędne będzie również jak najszybsze utworzenie pod egidą „WZORMATU” krajowego sto-

warzenia producentów wzorców oraz rozwój, w drodze studiów podyplomowych i doktoranckich, odpowiednio licznej kadry specjalistów. A także wdrożenie, na wiele większą niż dotychczas skalę, automatyzacji i komputeryzacji pomiarów i badań.

I w tej zatem dziedzinie wiele jest w najbliższym czasie do zrobienia. Tym bardziej że zależy nam na jak najszybszym i jak najściślejszym powiązaniu gospodarki z Europą Zachodnią. A przecież jakiegokolwiek współdziałania w tym zakresie możliwe będzie dopiero wówczas, gdy nasze normy miar nie będą odbiegać od norm światowych, gdy określony poziom osiągnięć jakości produkowanych w Polsce wyrobów.

I w tym momencie aż prosi się, miast komentarza, krótkie powiedzenie — tylko tyle i aż tyle.

ANNA WAWRZYCKA

**Płytki,
parapety,
schody lastriko
najtańsze**
Zakład Prod. „LASTRIC”
Koszalin, tel. 222-63.

G-9488

**Producentów
Europalet
poszukujemy**

**Słupsk,
tel. 215-36
w godz. 9—11.**

G-9494

*Wygodne, lekkie, tanie obuwie letnie z importu,
koszulki bawełniane czarne*

oferuje hurtownikom i handlowcom firma

„CONTPOL” Sp. z o.o.
Przy większych zamówieniach zapewniamy dostawę.
Wrocław tel. 60-51-07, (9-15),
tłx 712491 OGP, fax 616711.

K-100/B-0

**Likwidator Przedsiębiorstwa Wytwórczo-Handlowego
„Pomotex” Spółka z o.o. w Szczecinku
ZAWIADAMIA**

o rozpoczęciu likwidacji Spółki z dniem 30 czerwca 1990 roku.
W związku z powyższym wyzysanie wszystkich wierzycieli likwidowanej
Spółki do zgłaszania swoich roszczeń w terminie 6 miesięcy od daty
ukazania się ogłoszenia.

Likwidator „Pomotex”

K-2380-0

**Przedsiębiorstwo
Przemysłu Betonów
77-330 Czarne**

oferuje

**do natychmiastowej sprzedaży
najtańsze w kraju wyroby
betonowe:**

- krawężnik drogowy
- pustak alfa
- pustak 1/2 alfa
- płyty drogowe jomb „C”
- płyty drogowe jomb „B”
- płyty drogowe 12 x 1250 x 3000
- płyty DKZ
- płyty typ żerań - rozmiary wg normy
- bloczki fundamentowe
- okładzina górnicza

Blizszych informacji udziela Dział Zaopatrzenia i
Zbytu tel. 111 telx 532385

K-2692-0

**Zakład Wykonawstwa
Sieci Elektrycznych
w Słupsku, ul. Grunwaldzka 14**

OGŁASZA PRZETARG NIEOGRANICZONY

na sprzedaż n.w. samochodów:

- samochód mercedes-unimog, rok prod. 1980, SLA 415E,
— 8.208.000 zł
- samochód osobowy wołga, rok prod. 1975, SLA 277D,
— 11.000.000 zł
- samochód ciężarowy robur LD 2202, rok prod. 1985, SLA 744G
— 12.800.000 zł
- samochód ciężarowy robur LD 2202, rok prod. 1985, SLA 743G
— 14.000.000 zł
- samochód dźwig star 25 ZS-27M1, rok prod. 1969, SLA 266H
— 7.000.000 zł
- samochód star A-266, rok prod. 1981, SLA 828B — 17.500.000 zł
Przetarg odbędzie się 10 VIII 1990 r. o godz. 10 w Bazie Transportowej
przy ul. Rybackiej 4A.
Samochody można oglądać w przeddzień przetargu.
Przystępujący do przetargu zobowiązani są wpłacić wadium w wysoko-
ści 10 proc. ceny wywoławczej w kasie przedsiębiorstwa, najpóźniej w
dniu przetargu do godz. 9.
Zastrzegamy sobie prawo wycofania pojazdów z przetargu bez podania
przyczyn.
W przypadku niedojścia do skutku I przetargu, II przetarg odbędzie się w
tym samym dniu.

K-2713

**Zakład Transportu Samochodowego
OSM Słupsk z siedzibą w Kobylnicy
ul. Prof. Poznańskiego**

ogłasza

PRZETARG NIEOGRANICZONY

na sprzedaż n.w. pojazdów

- nysa towos, nr rej. SLA 328H, rok prod. 1978, cena wywoławcza
4.200.000 zł
- żuk blaszak, nr rej. SLA 702E, rok prod. 1983, cena wywoławcza
4.700.000 zł
- fiat 125p combi, nr rej. SLA 158H, rok prod. 1986, cena wywoław-
cza 1.120.000 zł
- fiat 125p 1500, nr rej. SLA 209H, rok prod. 1986, cena wywoławcza
1.220.000 zł

Ponadto posiadamy do sprzedaży w cenie 3,4 mln zł za szt. NOWE
skrzynie ładunkowe wraz z silownikami do przyczep D 55 (6-tonowe
wywrotki).

Przetarg odbędzie się 31 VII 1990 r. o godz. 10 w Zakładzie
Transportu OSM w Kobylnicy, ul. Prof. Poznańskiego.

Wadium w wysokości 10 proc. ceny wywoławczej należy wpłacić do
kasy Spółdzielni do 30 VII 1990 r.

Samochody do obejrzenia w przeddzień przetargu w godz. 8—14.

Pojazdy są sprawne technicznie.

W razie niedojścia do skutku I przetargu, II przetarg odbędzie się w tym
samym dniu o godz. 12.

Zastrzega się prawo unieważnienia przetargu bez podania przyczyn lub
wycofania z przetargu poszczególnych pojazdów.

G-9489

Burmistrz Miasta i Gminy Darłowo

zwraca się z prośbą do obywateli oraz zarejestrowanych
stowarzyszeń, organizacji, związków zawodowych o zgłasza-
nie kandydatów na ławników ludowych do sądów powszechn-
nych i na członków kolegiów do spraw wykroczeń.

Zgłoszenie kandydatów przez obywateli musi być podpisane przez co
najmniej 25 osób mających czynne prawo wyborcze stale zamiesz-
kujących na terenie miasta i gminy.

Szczegółowych informacji dotyczących zarówno warunków jakie po-
winni spełniać kandydaci jak i tryb ich zgłaszania zamieszczone są w
Rzeczypospolitej nr 163 z 16 lipca 1990 r.

Zgłoszenia przyjmuje Biuro Rady Miasta i Gminy w Darłowie
plac Kościuszki 9, tel. 21-95 lub 22-23, wew. 213, w terminie do
31 lipca 1990 r.

K-2719

**Rada Pracownicza
Państwowego Gospodarstwa
Rolnego**

w Gościnie Dworze

OGŁASZA KONKURS

na stanowisko dyrektora przedsiębiorstwa

Kandydaci powinni spełniać następujące warunki:

- wykształcenie wyższe o kierunku rolniczym
 - staż pracy minimum 10 lat w tym 5 lat na stanowisku kierowniczym
 - wiek do 45 lat
 - dobry stan zdrowia
- Oferty składane przez Kandydatów powinny zawierać:
- kwestionariusz osobowy
 - życiorys
 - odpis dyplomu
 - świadectwo zdrowia
 - opinie z poprzedniego miejsca pracy
- Oferty należy dostarczyć osobiście lub przesłać w terminie 20
dni od ukazania się ogłoszenia pod adresem: Państwowe Gos-
podarstwo Rolne w Gościnie Dworze, 78-120 Gościno.
O terminie i miejscu konkursu kandydaci zostaną powiadomieni
indywidualnie.
Dodatkowe informacje można uzyskać pod nr tel. 125-11.

K-9485

OGŁOSZENIA DROBNE

SPRZEDAŻ

FIATA 126p (1984) Kołobrzeg, tel.
235-51. G-9491

POLONEZA (1985). Kołobrzeg, tel.
214-85. G-9492

POLONEZA (1985) Słupsk, 39-615.
G-9493-0

DACIE 1300 sprzedam. Kołobrzeg, tel.
231-17. G-9494-0

MERCEDESA 240 TD combi, rok prod.
1978. Słupsk, 36-210, do osiemnastej.
G-9495

NOWY dom w stanie zamkniętym o pow.
209 m kw. z działką 6 arową sprzedam.
Wiadomość, Darłowo Chopina 8, tel. grze-
cznościowy 22-69, wieczorem. G-9229-0

DOM, budynki gospodarcze. Ustka, tel.
145-232 lub 14-64-32, po dwudziestej.
G-9496

MIESZKANIE 3 pokoje w Człuchowie.
Człuchów, Sikorskiego 8/19. G-9497

MIESZKANIE 100 m kw. (4 pokoje),
parkiet, ogrzewanie gazowe, telefon prze-
dam. Koszalin, 226-73. G-9498

GAZAŻ. Słupsk, tel. 33-856. G-9499

VIDEOKAMERĘ panasonic. Koszalin,
tel. 303-75. G-9500

ATARI 130 XW i stację dysków. Kosza-
lin, tel. 329-84. G-9501

AUTOMATY pralnicze „Wiatka” —
1.780.000 zł/szt. sklep „Tarys”, Koszalin,
ul. Zwycięstwa 159A. G-9419-0

FOTOGRAFICZNY cannon T-50, volvo
340 DL (1987) Kołobrzeg tel. 228-18.
G-9502

ANTENY satelitarne zachodnioniemiec-
kiej firmy WISI (odbior programów z sate-
lity Astra 1A, 1B — serwis, gwarancja, 1,5
roku). Słupsk, 231-81. G-9503

SIATKĘ ogrodzeniową tanio, sprzedam.
Łębork, tel. 61-14-30. G-9504

WOZEK głęboki sprzedam. Kołobrzeg,
216-86. G-9505

PUDEŁKI srebrne sprzedam. Słupsk, tel.
293-96. G-9506

KUPNO

MONETY, znaczki, banknoty. Antykwari-
at Warszawa, Emilii Plater 25, 29-51-11.
G-9322-0

KOMPUTER AT, XT kupię. Słupsk,
307-87. G-9507

ZAMIANY

STASZÓW M-3 nowe 47 m kw. c.o.,
ciepła woda, telefon, na równorzędne w
Słupsku. Słupsk, tel. 224-40. G-9508

KOSZALIN mieszkanie jednopokojowe
(35 m kw.) zamienię na dwu- lub trzy-
pokojowe w nowym lub starym budownict-
wie, tel. 533-45. G-9509

KWIDZYN — domek jednorodzinny
kwaterekowy, ogród, możliwość hodo-
wli, działalności rzemieślniczej zamienię na

Państwowe Przedsiębiorstwo Nasienne „CN”

w Kołobrzegu, przy ul. Jasnej 25

POSIADA PAWILON HANDLOWY

do wspólnego zagospodarowania

Blizsze informacje w przedsiębiorstwie.

K-2682

Wyższa Szkoła Inżynierska

w Koszalinie

zawiadamia

o dodatkowej rekrutacji na I rok studiów dziennych na kierunku
mechanika oraz naborze na studia zaoczne na kierunku mecha-
nika, wychowanie techniczne i budownictwo.

Egzaminy wstępne z matematyki, fizyki i języka obcego odbędą się w
dniach 4—8 września 1990 r.

Termin składania dokumentów upływa z dniem 15 sierpnia 1990 r.

Blizszych informacji udziela Sekcja Nauczania
tel. 278-81 (wew. 213).

K-2715

PTTK zaprasza

na wycieczki autokarowe do ZSRR

na trasie OGRODNIKI — GRODNO — MIŃSK

w terminach: 12—16 IX 1990 r.

10—14 X 1990 r.

pełne świadczenia, cena 380.000 zł

Blizsze informacje i sprzedaż:

— Darłowo, ul. Zielona 3A, tel. 30—51

— Kołobrzeg, Baszta Prochowa, tel. 223-11

— Koszalin, ul. Świerczewskiego 4, tel. 226-52

— Szczecinek, ul. Boh. Warszawy 3, tel. 423-85

K-2712

małe mieszkanie w Słupsku, Słupsk, Wes-
terplatte 19/11, w godz. 17-18. G-9510

SIERADZ — trzypokojowe spółdzielcze
zamieszkanie na podobne w Koszalinie, ul.
Drzymały 7 m. 1. G-9511

LOKALE

POSIADAM pomieszczenie (24 x 9
wys. 4,5) 3 km od Kołobrzegu — wydzier-
zawie. Korzystno 37. Marek Pacewicz
G-9512

MIESZKANIE w Kołobrzegu, 55 m kw.
do wynajęcia. Oferty pisemne z ceną Ko-
szalin, Biuro Ogłoszeń. G-9481

WYNAJMIEMY 2 pokoje na biura przy
ul. Szczecińskiej 2. Słupsk, tel. 314-29.
G-9513

DO wynajęcia pomieszczenie na działal-
ność handlową lub inną. Sprzedam patel-
nię elektryczną. Koszalin, Moniuszki 4A.
G-9514

WYNAJMĘ garaż. Kołobrzeg 257-20.
G-9515

USŁUGI

SZWEDZKI — tłumaczenia. Słupsk, tel.
39-726. G-9076-0

MONTAŻ anten satelitarnych dekodery.
Koszalin, tel. 343-85. Lange. G-8194-0

INSTALATORSTWO elektryczne. Wies-
ław Widulski Bukówka 27 koło Słupska.
G-9516

PRACA

DWÓCH pracowników budowlanych
podejmie różną pracę za granicą. Sianów,
tel. 185-722. G-9517

„POMERANIA”

sp. z o. o.

Koszalin

ul. Hibnera 79, tel. 308-75

OFERUJE

do sprzedaży
ośrodkom wczasowym
i kolonijnym tani i duży
wybór konserw mięsnych
Odbiór bezpośrednio w skle-
pie „Comber” przy ul. Wład-
ysława IV 23

w godz. 10—18.

Zapraszamy

G-9487

**Zakład Produkcji
Obuwia „PANAVI”**

w Wilkowie

ZATRUDNI

na korzystnych warun-
kach pracowników przy
produkcji obuwia od
20 sierpnia 1990 roku

Oferty należy składać do Spół-
dzielni Rzemieślniczej „Lewi-
no” w Łęborku, pl. Pokoju 6,
we wtorek, środy i czwartki
w godz. 9—13.

G-9486-0

**Spółdzielnia
Inwalidów
„Przymorze”
w Sławnie
ZATRUDNI
głównego
księgowego**

K-2691-0

**Wyrazy serdecznego
współczucia
KOLEDZE**

Janowi Cąkale

**z powodu śmierci MATKI
składają**

**GRONO KOLEŻANEK
i KOLEGÓW ZRZESZONYCH
w SPÓŁDZIELNI
RZEMIEŚNICZEJ „AMBER”**

G-9490

**Wyrazy głębokiego
współczucia
Pani Wójt
Gminy Silnowo**

Teresie Knopik

**z powodu śmierci MATKI
składają**

**ZARZĄD GMINY, RADA
PRACOWNICZA ORAZ
PRACOWNICY
URZĘDU GMINY
w SILNOWIE**

K-2717